Strefa Czystego Transportu w Krakowie – praktyczny przewodnik dla osób które nie są mieszkańcami Krakowa.

Od 1 stycznia 2026 roku w Krakowie zacznie obowiązywać Strefa Czystego Transportu (STC), która wprowadza nowe zasady wjazdu do miasta. Jeśli mieszkasz poza Krakowem ta zmiana może mieć wpływ na Twoje codzienne funkcjonowanie, zwłaszcza jeśli regularnie dojeżdżasz do pracy, na zakupy czy do lekarza w stolicy Małopolski.

CZY TWOJE AUTO SPEŁNIA WYMAGANIA STREFY CZYSTEGO TRANSPORTU?

Pierwszą rzeczą, którą powinieneś zrobić, to sprawdzić, czy Twój pojazd spełnia wymogi dotyczące norm emisji spalin. A to dlatego, że wiele samochodów może już spełniać wymogi strefy. I jeśli tylko mają polskie rejestracje, ich właściciele nie muszą robić nic.

Jeśli jeździsz **samochodem benzynowym (w tym na LPG),** Twój pojazd będzie mógł swobodnie wjeżdżać do strefy, gdy **spełnia normę Euro 4** lub został **wyprodukowany w roku 2005 albo później**. Oznacza to, że w chwili wprowadzenia strefy akceptowane będą samochody benzynowe mające nawet 21 lat.

W przypadku **samochodów z silnikiem diesla** wymogi są nieco surowsze. Dla pojazdów osobowych do 3,5 tony wymagana jest **norma Euro 6** lub **rok produkcji 2014 i nowsze**, co oznacza, że akceptowane będą diesle mające maksymalnie 12 lat. Jeśli prowadzisz działalność gospodarczą i dysponujesz większym pojazdem ciężarowym (dieslem), ten musi spełniać normę Euro 6 lub być wyprodukowany w roku 2012 albo później.

Jeśli Twój samochód spełnia powyższe normy emisji spalin lub wymagania rocznikowe i jest zarejestrowany w Polsce - NIE MUSISZ NIC ROBIĆ. Twój pojazd zostanie automatycznie dodany do systemu SCT i będziesz mógł bez przeszkód wjeżdżać do strefy.

CO ZROBIĆ JEŚLI TWOJE AUTO NIE SPEŁNIA WYMAGAŃ ?

Dla osób spoza Krakowa, posiadających auta niespełniające wymogów SCT wprowadzono trzyletni okres przejściowy, podczas którego będzie można wjeżdżać do strefy po uiszczeniu odpowiedniej opłaty.

System opłat został zaprojektowany elastycznie. Jeśli potrzebujesz wjechać do Krakowa sporadycznie, zapłacisz 2,50 złotych za godzinę przemieszczania się autem po terenie SCT (liczoną od wjazdu w strefę do momentu wyjazdu z niej lub zaparkowania np. na posesji – potem, po ruszeniu czy ponownym wjeździe z zewnątrz, należy uiścić kolejną opłatę). Gdy wiesz, że spędzisz w mieście cały dzień, możesz wykupić opłatę dzienną, która w roku 2026 wyniesie 5 złotych, w roku 2027 – 15 zł.

Dla osób regularnie dojeżdżających do pracy w Krakowie przewidziano abonamenty miesięczne. W pierwszym roku obowiązywania strefy, czyli w 2026 roku, taki abonament będzie kosztował 100 złotych miesięcznie, w 2027 wzrośnie do 250 złotych. W ostatnim roku okresu przejściowego, czyli w roku w 2028, miesięczny abonament wyniesie 500 złotych.

Dane swojego pojazdu będzie można sprawdzić już niedługo na stronie sct.krakow.pl. Działający pod tym adresem system informatyczny obsługujący Strefę Czystego Transportu zostanie uruchomiony na początku grudnia 2025 roku. Od tego momentu będzie można łatwo sprawdzić, czy dany pojazd spełnia wymogi, zgłosić auto do systemu lub, jeśli to będzie konieczne, zgłosić wjazd do placówki medycznej czy wykupić opłaty za wjazd. Na stronie trzeba będzie podać numer rejestracyjny samochodu, który chcemy sprawdzić lub zgłosić, a system w prosty sposób poprowadzi nas krok po krok przez procedurę, która zostanie wybrana przez zgłaszającego lub którą system sam zaproponuje.

Osoby, które wolą kontakt osobisty lub mają trudności z obsługą systemów elektronicznych, będą mogły załatwić te sprawy w punktach obsługi, które zostaną wskazane w zarządzeniu Prezydenta Miasta Krakowa – informacje o ich lokalizacji pojawią się m.in. na stronie internetowej strefy.

Po 31 grudnia 2028 roku możliwość wykupienia opłat za wjazd przestanie obowiązywać (jest to wymóg ustawy) i do strefy będą mogły wjeżdżać z zewnątrz wyłącznie pojazdy spełniające normy emisji.

KTO JEST ZWOLNIONY Z OPŁAT ZA WJAZD DO SCT?

Warto wiedzieć, że w określonych przypadkach można uzyskać zwolnienie z opłat i ograniczeń w strefie. I tak osoby posiadające kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami mogą zgłosić jeden pojazd, który będzie zwolniony z opłat i będzie mógł wjeżdżać do strefy bez ograniczeń. Karta ON musi być jednak ważna, a przy zgłoszeniu należy przedstawić jej kopię z datą ważności oraz danymi osoby uprawnionej.

Podobnie jeśli ktoś regularnie korzysta ze specjalistycznych świadczeń medycznych w krakowskich placówkach ochrony zdrowia finansowanych ze środków publicznych, również może uzyskać zwolnienie. Dotyczy to między innymi rehabilitacji, dializ, chemioterapii czy radioterapii. W takim przypadku przed wjazdem do strefy trzeba będzie każdorazowo zgłosić swoją wizytę w systemie SCT oraz potwierdzić ją na miejscu w placówce. Nie dotyczy to dojazdów ratunkowych na SOR.

Jeśli jesteś kolekcjonerem i dysponujesz pojazdem zabytkowym wpisanym na listę zabytków przez wojewódzkiego konserwatora, także możesz ubiegać się o zwolnienie. Podobnie właściciele pojazdów specjalnych, takich jak kampery czy food trucki, mogą wjeżdżać do strefy po uprzednim zgłoszeniu pojazdu w systemie – będą one zwolnione na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów.

Jeśli należysz do grupy zwolnionej z opłat, pamiętaj, że w większości przypadków będziesz musiał też odnawiać swoje uprawnienie co najmniej raz w roku, przedstawiając aktualne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków zwolnienia. Dotyczy to na przykład osób z kartą parkingową czy właścicieli pojazdów zabytkowych.

POJAZDY Z ZAGRANICZNYMI TABLICAMI REJESTRACYJNYMI

Jeśli natomiast Twój **pojazd jest zarejestrowany za granicą**, nawet jeśli auto spełnia wszystkie wymagane normy, musisz samodzielnie zgłosić je do systemu SCT.

Podczas zgłaszania będziesz musiał przedstawić kopię dowodu rejestracyjnego pojazdu, podać markę, model i rok produkcji oraz wskazać normę emisji spalin.

JAK BĘDZIE WYGLĄDAĆ KONTROLA I CZYM MOŻE SIĘ SKOŃCZYĆ WJAZD BEZ UPRAWNIEŃ?

Jak wspomniano, wjazd do strefy będzie kontrolowany przede wszystkim automatycznie przez kamery odczytujące numery rejestracyjne pojazdów i porównujące je z bazą danych systemu SCT. Dlatego tak ważne jest, aby przed pierwszym wjazdem upewnić się, że wszystko jest w porządku z Twoim pojazdem w systemie.
Inaczej może to się skończyć karą. Za wjazd do Strefy Czystego Transportu w Krakowie wbrew jej przepisom, będzie groził mandat w wysokości do 500 złotych. Kary te będą nakładane na podstawie art. 96c Kodeksu wykroczeń przez straż miejską lub policję, które będą kontrolować pojazdy.

Głównym źródłem informacji o Strefie Czystego Transportu jest strona internetowa sct.krakow.pl, na której znajdziesz aktualności, szczegółowe wyjaśnienia przepisów, instrukcje krok po kroku oraz odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania. Jeśli potrzebujesz dodatkowych wyjaśnień lub indywidualnego wsparcia, należy kontaktować się z Krakowskim Centrum Kontaktu – mailowo lub telefonicznie, pod numerem 12 616 55 55.

Możesz też sprawdzić już teraz, czy Twój samochód spełnia wymagane normy emisji – informację o normie Euro znajdziesz w dowodzie rejestracyjnym pojazdu. Jeśli nie spełnia wymogów, masz jeszcze czas do stycznia 2026 roku, aby rozważyć różne opcje: uzyskanie zwolnienia, wymianę pojazdu, korzystanie z komunikacji publicznej, parkingów przesiadkowych czy po prostu uwzględnienie opłat za wjazd w kosztach dojazdu.

Warto to zrobić spokojnie, z odpowiednim wyprzedzeniem, aby uniknąć niespodzianek w pierwszych dniach nowego roku.